

Sygn. akt *X GC 123/16*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 września 2016 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach, X Wydział Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący:	<i>SSO Leszek Guza</i>
Protokolant:	<i>Andrzej Chodorowski</i>

po rozpoznaniu w dniu 22 września 2016 r.

na rozprawie sprawy

z powództwa: **O. (...) w W.**

przeciwko: **A. C.**

T. C.

o zapłatę

oddala powództwo.

SSO Leszek Guza

Sygn. akt: X GC 123/16

UZASADNIENIE

Pozwem złożonym w dniu 29 lutego 2016 r. powód O. (...) w W. domagał się zasądzenia od pozwanych T. C. i A. C. kwoty 95.465.23 zł z ustawowymi odsetkami maksymalnymi od kwoty 50.251.79 zł (w wysokości dwukrotności odsetek ustawowych za opóźnienie) od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od kwoty 45.213.44 zł od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty. Powód wniósł jednocześnie o zasądzenie kosztów procesu.

W uzasadnieniu powód wskazał, że dochodzona wierzytelność wynika z braku zapłaty przez pozwanych w ramach spółki cywilnej pod nazwą Przedsiębiorstwo usługowo-handlowe (...) s.c. T. i A. C. z tytułu umowy Kredyt ratalny na zakup pojazdów zawartej w dniu 29 listopada 2007 r. pomiędzy pozwanymi a (...) Bank S.A.

Z uwagi na rażące naruszenie umowy przez pozwanych w części dotyczącej warunków spłaty przedmiotowa umowa została wypowiedziana. Wobec braku spłaty należność poprzedni wierzyciel wystawił przeciwko pozwanym bankowy tytuł egzekucyjny. Następnie po uzyskaniu klauzuli wykonalności wystąpił do komornika z wnioskiem o wszczęcie postępowania egzekucyjnego. Prowadzone postępowanie egzekucyjne nie doprowadziło do wyegzekwowania całości należności.

W dniu 19 grudnia 2014 r. powód nabył w drodze umowy cesji od poprzedniego wierzyciela wierzytelność wraz z prawem do naliczania odsetek.

Powód wyjaśnił, że dochodzi części należności wynikającej z umowy „Kredyt ratalny na zakup pojazdów” a na wartość przedmiotu sporu w niniejszej sprawie tj. kwotę 95.465.23 zł składają się należności wynikające z poszczególnych tytułów oraz odsetek - (...)79 zł tytułem niespłaconej kwoty kapitału, (...)61 zł tytułem odsetek karnych naliczonych przez poprzedniego wierzyciela od kwoty niespłaconego kapitału za okres od dnia zaległości tj. 30 listopada 2014 r., 610.88 zł tytułem wezwań, upomnień i opłat poniesionych przez poprzedniego wierzyciela, (...)83 zł tytułem odsetek umownych naliczonych przez poprzedniego wierzyciela oraz (...)12 tytułem odsetek karnych naliczonych od kwoty niespłaconego kapitału w okresie od dnia 2 grudnia 2014 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP i w okresie od 1 stycznia 2016 r. do dnia poprzedzającego dzień wniesienia pozwu w wysokości dwukrotności odsetek ustawowych za opóźnienie (odsetki maksymalne za opóźnienie).

Pozwani T. C. i A. C. złożyli odpowiedź na pozew, domagając się oddalenia powództwa w całości oraz zasądzenia od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm prawem przepisanych.

Wskazali na fakt, iż dokumenty załączone do pozwu nie potwierdzają zasadności i wysokości żądania, bowiem wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego i ewidencji analitycznej nie może stanowić samodzielnej podstawy do dochodzenia roszczenia. Pozwani na poparcie tego twierdzenia wskazali na orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego z dnia 11 lipca 2011 r. (sygn. P1/10, Dz. U. z 25 lipca 2011 r. nr 152, poz. 900).

Co więcej, pozwani wskazali na brak dołączenia do pozwu umowy bankowej zawartej z (...) Bankiem S.A. od którego powód nabył wierzytelność oraz na brak dowodu, z którego wynikałoby jaka część dochodzonej pozewem kwoty stanowi należność główną a jaka należność z tytułu odsetek, za jakie okresy strona powodowa domaga się spłaty tej należności, według jakich stóp procentowych odsetki zostały naliczone oraz na jaki dzień roszczenie stało się wymagalne.

Ponadto pozwani podnieśli nieważność umowy przelewu wierzytelności z dnia 19 grudnia 2014 r. powołując się na art. 92c Prawa Bankowego, zgodnie z którym przelew wierzytelności banku na towarzystwo funduszy inwestycyjnych tworzące fundusz sekurytyzacyjny albo na fundusz sekurytyzacyjny wymaga uzyskania przez bank zgody dłużnika banku, będącego stroną czynności dokonanej z bankiem, jak również zgody dłużnika z tytułu zabezpieczenia wierzytelności banku wynikającej z dokonanej czynności oraz złożenia przez dłużnika oświadczenia o poddaniu się egzekucji na rzecz funduszu sekurytyzacyjnego, który nabędzie wierzytelność. Zgoda i oświadczenie powinny być wyrażone w formie pisemnej pod rygorem nieważności.

Pozwani podnieśli również zarzut przedawnienia zaznaczając, że termin dochodzenia roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej wynosi trzy lata. Z uwagi na nieprzedłożenie przez powoda wypowiedzenia kredytu, należy uznać, że jego roszczenie wraz z odsetkami uległo przedawnieniu. Nawet gdyby strona powodowa dokonała wypowiedzenia umowy w przepisany termin to i tak roszczenia te uległy przedawnieniu.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny.

Pozwani w dniu 29 listopada 2007 roku zawali z (...) Bankiem S.A. umowę kredytu nr (...)

(dowód: k.41-43, zestawienie rat k. 109-110)

W dniu 14 czerwca 2013 r. (...) Bank S.A. wystawił bankowy tytuł egzekucyjny w stosunku do pozwanych, z umowy nr (...) na kwotę należności głównej 60 251 , 79 zł i odsetek umownych 3 645 , 83 z, odsetek karnych 20 036,77 zł oraz opłat i prowizji 2 594 , 23 zł. Tytułowi temu postanowieniem z dnia 24 stycznia 2014 r. nadano klauzule wykonalności.

W oparciu o ten tytuł w dniu 1 sierpnia 2014 r. (...) Bank S.A. złożył wniosek egzekucyjny.

Postępowanie egzekucyjne jest w toku.

(dowód - dokumenty zgromadzone w aktach komorniczych Km 7166/14)

Umową przelewu wierzytelności nr (...) z dnia 19 grudnia 2014 r. powód nabył od (...) Bank Spółka Akcyjna z siedzibą w W. wierzytelności objęte sporem. (dowód: umowa przelewu wierzytelności nr (...) z dnia 19 grudnia 2014 r.- k. 9-12, załącznik nr 2 – k. 15, pełnomocnictwo k-18, wyciąg z rejestru funduszy inwestycyjnych – k.8)

Pismem z dnia 19 grudnia 2014 r. cedent zawiadomił pozwanych o zbyciu wierzytelności.

(dowód - pismo k. 39)

Pismem z dnia 26 stycznia 2015 r. powód wezwał pozwanych do zapłaty.

(dowód - pismo k. 40)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o złożone w sprawie dokumenty, uznając zgromadzony w ten sposób materiał dowodowy za wystarczający, a przeprowadzone postępowanie dowodowe za pozwalające na wyjaśnienie i rozstrzygnięcie sprawy i nie wymagające uzupełnienia.

Sąd nie znalazł podstaw, by kwestionować wiarygodność treści wskazanych dokumentów zwłaszcza, że ich autentyczność nie była kwestionowana przez strony. Sąd nie dopatrył się żadnych okoliczności, które pozwoliłyby na podważenie ich wiarygodności i dlatego uwzględnił fakty z nich wynikające w całości.

Sąd zważył :

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Powód dochodził od pozwanych należności nabytych w drodze cesji. Należności te wynikały z umowy kredytowej zawartej przez pozwanych z cedentem.

Pozwani początkowo powództwo co do zasady i co do wysokości i wskazywali, że wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego i ewidencji analitycznej nie może stanowić samodzielnej podstawy do dochodzenia roszczenia.

Ten zarzut pozwanych był uzasadniony bowiem zgodnie z art. 194 ust. 2 ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi moc prawna dokumentów urzędowych, o której mowa w ust. 1 tego przepisu (a więc i wyciągów z ich ksiąg) nie obowiązuje w odniesieniu do dokumentów wymienionych w tym przepisie w postępowaniu cywilnym.

Na tle tego przepisu wskazano w orzecznictwie, że wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego stanowi jedynie dokument prywatny w rozumieniu art. 245 k.p.c., który stanowi dowód wyłącznie tego, iż osoba, która go podpisała złożyła zawarte w dokumencie oświadczenie. Obowiązujący przepis art. 194 ust. 2 ustawy z 2004 roku o funduszach inwestycyjnych wprost już przy tym pozbawia wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego mocy prawnej dokumentów urzędowych w postępowaniu cywilnym. (I ACa 824/14, wyrok s.apel. w Białymstoku 2015-02-25, LEX nr 1661137).

Zresztą wskazywano również, że domniemanie prawne z art. 244 § 1 k.p.c. w stosunku do wyciągu z ksiąg funduszu sekurytyzacyjnego odnosić się może co najwyżej do faktu nabycia przez fundusz konkretnej wierzytelności, nie obejmuje zaś samego faktu istnienia tej wierzytelności (I ACa 652/12, wyrok s.apel. w Warszawie, 2012-12-11, LEX nr 1283349).

Dlatego za uzasadniony należało uznać zarzut oparty na twierdzeniu, że wykazanie istnienia dochodzonej wierzytelności jedynie za pomocą wyciągu z ksiąg powoda nie jest wystarczające.

Na marginesie należy wskazać, że te same uwagi można odnieść do wyciągów z ksiąg bankowych cedenta (art. 95 ust. 1a pr. bankowego).

Niemniej jednak w trakcie procesu powód złożył umowę kredytową wiążącą cedenta i pozwanych oraz w piśmie z dnia 2 czerwca 2016 r. wskazał i omówił sposób realizacji przez pozwanych tej umowy. Tych okoliczności pozwani nie zakwestionowali. Należy więc uznać okoliczności przedstawione w tym piśmie za bezsporne, co z kolei powoduje, że za bezsporne uznał Sąd oparte o te okoliczności wyliczenia zadłużenia pozwanych.

Pozwani podnieśli również zarzut nieważności umowy przelewu wierzytelności powołując się na art. 92c pr. bankowego. Tego zarzutu Sąd nie podzielił. Zarzut ten bowiem nie uwzględnia faktu, że z dniem 13 stycznia 2009 r. przepis art. 92c prawa bankowego został uchylony poprzez art. 2 ustawy z dnia 4 września 2008 r. o zmianie ustawy o funduszach inwestycyjnych, ustawy - Prawo bankowe oraz ustawy o nadzorze nad rynkiem finansowym.

Tym samym wymóg zgody dłużnika przewidziany przepisem nie miał zastosowania do umowy cesji zawartej w dniu 19 grudnia 2014 r.

Za uzasadniony uznał natomiast Sąd zarzut przedawnienia podniesiony przez pozwanych.

W tym miejscu przypomnieć trzeba, że zgodnie z art. 120 § 1 k.c. bieg przedawnienia rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne. Jeżeli wymagalność roszczenia zależy od podjęcia określonej czynności przez uprawnionego, bieg terminu rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stałoby się wymagalne, gdyby uprawniony podjął czynność w najwcześniejszym możliwym terminie.

Dlatego do oceny kiedy nastąpił początek biegu terminu przedawnienia zasadnicze znaczenie ma ustalenie kiedy uprawniony mógł podjąć czynność od której zależała wymagalność roszczenia w najwcześniejszym możliwym terminie.

W niniejszej sprawie tą czynnością było wypowiedzenie umowy kredytowej, wtedy bowiem cała kwota udzielonego kredytu stawała się wymagalna.

Zgodnie zaś z art. 75 prawa bankowego wypowiedzenie umowy kredytowej mogło nastąpić z dniem niedotrzymania przez kredytobiorcę warunków udzielonego kredytu.

W niniejszej sprawie - jak wynika z zestawienia zawartego w piśmie powoda z dnia 2 czerwca 2016 r. , pozwani od terminu płatności pierwszej raty nie wypełniali warunków umowy.

Pierwsza rata winna być bowiem zapłacona w dniu 5 stycznia 2008 r. a została zapłacona w dniu 8 stycznia 2008 r. W związku z tym kredytodawca naliczył pozwanym odsetki karne. To samo powtórzyło się w przypadku drugiej raty i rat kolejnych.

Już od terminu płatności pierwszej raty istniały więc podstawy do wypowiedzenia pozwanym umowy kredytu.

Ta sytuacja uległa radykalnemu pogorszeniu w miesiącu lutym 2010 r. kiedy to pozwani wpłacali już kwoty w żaden sposób nie odpowiadające wysokości należnych rat kredytu i terminom ich wymagalności.

Co najmniej więc w lutym 2010 r. bank winien był wypowiedzieć umowę kredytową. To powoduje, że data od jakiej należy liczyć bieg terminu przedawnienia musi być umiejscowiona najpóźniej w miesiącu marcu 2010 r.

Najpóźniej więc w miesiącu marcu 2013 r. upłynął trzyletni termin przedawnienia roszczeń objętych sporem.

Jak z tego wynika biegu tego terminu nie mogło przerwać wystawienie w dniu 14 czerwca 2013 r. bankowego tytułu egzekucyjnego ani dalsze czynności cedenta.

W tym miejscu należy wskazać również na wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 listopada 2014 r. (sygn. akt II CSK 196/14, LEX1622306) i uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 29 czerwca 2016 r. (sygn. akt III CZP 29/16), w których Sąd Najwyższy wyjaśnił, że dla przerwania biegu przedawnienia nie wystarczy identyczność wierzytelności ale niezbędna jest też identyczność osób na rzecz lub przeciwko którym dana czynność obiektywnie zdolna do przerwania biegu terminu przedawnienia została dokonana oraz, że nabywca wierzytelności nie będący bankiem nie może powoływać się na przerwę biegu przedawnienia spowodowaną wszczęciem postępowania egzekucyjnego na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego zaopatrzonego w klauzulę wykonalności.

Nawet więc gdyby liczyć bieg terminu przedawnienia od daty wymagalności roszczenie ustalonej na podstawie faktycznej daty wypowiedzenia umowy kredytowej, co według powoda miało miejsce w dniu 12 stycznia 2012 r. a według załącznika do umowy cesji w dniu 13 stycznia 2012 r. to bieg terminu przedawnienia upłynąłby nieprzerwany przed datą wniesienia pozwu w dniu 29 lutego 2016 r.

Sąd uznał Sąd, że roszczenia powoda uległy przedawnieniu przed dniem wniesienia pozwu i powództwo na podstawie powołanych wyżej przepisów oddalił.

SSO Leszek Guza